

[Time : 2 Hours]

[Marks : 60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions carry **equal marks**.
  2. **Figures to the right** indicate **marks**.

1. Answer **any two** of the following : **15**
    - (a) Write a note on development and development gap.
    - (b) Explain the concepts of per capita income, inequality of income and wealth.
    - (c) What is food security? Explain.
  2. Answer **any two** of the following : **15**
    - (a) Discuss the Ricardian Theory of Development.
    - (b) Explain the Karl Marx's labour theory of value.
    - (c) Examine the Schumpeter theory of economic development.
  3. Answer **any two** of the following : **15**
    - (a) Explain the importance of industrial sector in economic development.
    - (b) Examine the model of complementarities between agriculture and industry.
    - (c) Explain the importance of choice of technology in economic development.
  4. Answer **any two** of the following : **15**
    - (a) Examine the cost - benefit analysis
    - (b) Explain role of fiscal policy in developing countries.
    - (c) Write a note on WTO and developing countries.
-

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : २ तास)

(गुण : ६०)

सूचना :   १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
                   २. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोहांची उत्तरे लिहा :	१५
(अ) विकास आणि विकास दरी यावर टीप लिहा.	
(ब) दरडोई उत्पन्न, उत्पन्न विषमता आणि संपत्ती या संकल्पना स्पष्ट करा.	
(क) “अन्न सुरक्षा” म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.	
२. खालीलपैकी कोणत्याही दोहांची उत्तरे लिहा :	१५
(अ) विकासाच्या रिकार्डीयन सिध्दांताची चर्चा करा.	
(ब) कार्ल मार्क्स श्रम मूल्य सिध्दांत स्पष्ट करा.	
(क) शुमिटरच्या आर्थिक विकासाचा सिध्दांताचे परिक्षण करा.	
३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहांची उत्तरे लिहा :	१५
(अ) आर्थिक विकासातील औद्योगिक क्षेत्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.	
(ब) कृषी व उद्योगातील पूरक प्रतिमानांचे परिक्षण करा.	
(क) आर्थिक विकासातील तंत्रज्ञान निवडीचे महत्त्व स्पष्ट करा.	
४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहांची उत्तरे लिहा :	१५
(अ) खर्च - लाभ विश्लेषणाचे परिक्षण करा.	
(ब) विकसनशील राष्ट्रातील राजकोषीय धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.	
(क) विकसनशील राष्ट्र आणि जागतिक व्यापार संघटना (WTO) यावर टीप लिहा.	
-